

Latvijā tiek veiktas nozīmīgas ES fondu investīcijas

Publicēts: 25.11.2021.

[ES fondi](#)

[Jaunami](#)

Ceturtdien, 25. novembrī, tiešsaistē norisinājās ikgadējā Kohēzijas politikas Eiropas Savienības (ES) fondu Uzraudzības komitejas sanāksme ar Latvijas sociālo un sadarbības partneru un Eiropas Komisijas (EK) pārstāvju dalību, kurā Finanšu ministrija (FM) kopā ar nozaru ministrijām rezumēja 2014.-2020. gada plānošanas perioda investīciju progresu. Tāpat sanāksmē pārrunāja arī jaunā 2021.-2027. gada plānošanas perioda uzsākšanas aktualitātes.

☞ *“Šis ir bijis izaicinājumu gads. Šobrīd ne tikai vienlaicīgi tiek aktīvi vadīti divi plānošanas periodi ar mērķi pēc iespējas izvairīties no būtiskiem investīciju pārrāvumiem, bet vienlaikus Latvija ir arī saskārusies ar dažādiem izaicinājumiem Covid-19 pandēmijas radīto seku pārvarēšanā. Tādēļ esmu gandarīts, ka kopā ar sociālajiem un sadarbības partneriem esam šogad izstrādājuši un EK apstiprinājuši divus svarīgus dokumentus, kas sinerģijā ar ES fondu investīcijām Latvijai ļaus izmantot EK papildus piedāvātos atbalsta instrumentus stabilai ekonomikas atlabšanai pēc Covid-19 izraisītās krīzes,”* uzsver FM valsts sekretāres vietnieks ES fondu jautājumos Armands Eberhards.

Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāta pārstāve Linda Sproģe uzteica Latviju par paveikto darbu pie jaunā 2021.-2027.gada plānošanas perioda programmas sagatavošanas un veiksmīgo EK sadarbību ar Latvijas institūcijām, paužot cerību, ka ieguldītais darbs rezultēsies drīzā programmas gala versijas apstiprināšanā. Tāpat EK pārstāve informēja, ka Latvijas pārsniedz vidējo tempu starp ES dalībvalstīm ES fondu finansējuma izlietošanā.

Savukārt EK Nodarbinātības, sociālo lietu un iekļautības ģenerāldirektorāta Baltijas valstu un Somijas nodaļas vadītāja Muriela Gina (*Muriel Guin*) pauda izpratni par izaicinājumiem Latvijai spēt apsaimniekot vairākus atbalsta instrumentus vienlaicīgi un spēt relatīvi īsā laika periodā mērķtiecīgi investēt ES piešķirto papildu finansējumu Covid-19 krīzes pārvarēšanai. EK pārstāve aicina turpināt fokusētu risku pārvaldību, lai esošo plānošanas periodu pabeigtu sekmīgi.

FM sanāksmē atzīmēja, ka, neskatoties uz dažādiem pandēmijas izaicinājumiem, Latvija labi spējusi noturēt kopējo investīciju gaitu. Tika rezumēts, ka no 2014. – 2020. gada perioda sākuma līdz šī gada novembrim ar ES līdzfinansējumu Latvijā īstenoti vairāk nekā 2 tūkstoši projekti par 4 miljardiem eiro jeb aptuveni 86% no kopējā Latvijai pieejamā ES finansējuma. Projektu īstenotājiem kopā izmaksāti jau gandrīz 3 miljardi eiro jeb nedaudz vairāk kā 60 % no kopējās 4,7 miljardi eiro Latvijai pieejamās ES fondu aploksnes 2014.-2020. gadā. Apjomīgākās investīcijas līdz novembrim veiktas vides un reģionālās attīstības jomā, izglītības jomā, kā arī pētniecības, attīstības un inovāciju sektorā.

EK deklarēto investīciju izdevumu temps ir stabils, un no EK Latvijas budžetā jau saņemti aptuveni 2,3 miljardi eiro par jau pabeigtiem un pārbaudītiem projektiem. Projektu īstenošana kopumā norisināsies vēl līdz 2023. gada beigām.

FM norādīja, ka šobrīd aktuāli ir gan maksimāli izmantot vēl 2014. – 2020. g. perioda iespējas un veiksmīgi noslēgt uzsāktos projektus, gan pēc iespējas ātrāk Ministru kabinetā un pēc tam EK apstiprināšanai iesniegt ES kohēzijas politikas 2021.-2027. g. programmas gala versiju. Vienlaikus norit aktīvs darbs pie normatīvā regulējuma izstrādes, tostarp ES fondu likumprojekta. Kohēzijas politikas nākamā perioda programmas finansējums tiks fokusēts uz pieciem politika mērķiem – “Viedāka Eiropa”, “Zaļāka Eiropa”, “Savienotāka Eiropa”, “Sociālāka Eiropa” un “Iedzīvotājiem tuvāka Eiropa”.

Lai novērstu investīciju pārrāvumu starp periodiem, ministrijām sadarbībā ar FM ir iespēja sagatavot ātrāk uzsākamo investīciju ieviešanas nosacījumus 2021.-2027.gada periodam.

Uzraudzības komitejas laikā arī tika atgādināts un gūta vienota izpratne par partnerības un pilsoniskās sabiedrības iesaistes būtiskumu jau investīciju sagatavošanas posmā. Kā arī Finanšu ministrija aicināja jau investīciju plānošanas stadijā apsvērt plašāku vienkāršoto izmaksu izmantošanu.

Jau ziņots, ka Latvijai līdz 2023. gada beigām ir pieejams *REACT-EU* finansējums 264 miljoni eiro apmērā, kas tiks novirzīts nozarēm ar izšķirošu nozīmi ekonomikas atlabšanā pēc Covid-19 izraisītās krīzes.

 [ES fondu 2014.-2020. gada plānošanas perioda aktualitātes](#)

 [ES fondu 2021.-2027.gada plānošanas perioda aktualitātes](#)

 [ES fondu ieviešanas veiksmīgo projektu piemēri](#)

<https://www.fm.gov.lv/lv/jaunums/latvija-tiek-veiktas-nozimigas-es-fondu-investicijas>